

Башкортостан Республикаһы Күгәрсен районы муниципаль районының
Йомағужа ауылы “Кояшҡай” балалар мәктәпкәсә белем биреү
муниципаль автономиялы учреждениеһы

Квест- уйын
“Башкортостан буйлап сәйәхәт”

Төзөнө һәм алып барзы тәрбиәсе: Р.Р Котләмбәтова.

Йомағужа, 2021 йыл

Квест-уйын.

Башкортостан буйлап сәйәхәт

Максат

Белем кимәлен күтәреү; Квест-технологияһын кулланыу. Балаларҙа башкорт телен һәм тарихын өйрәнгәндә проблемалы ситуацияны булдырырға уларҙын кызыкһыныуын артырырға.

Аң кимәлен үстәреү, яңы һүҙҙәр менән танышыу һәм нығытыу, һүҙ байлығын артырыу.

Башкорт халкының тарихына кызыҡһыныу уятыу, туған телгә һөйөү, ихтирам хистәре тәрбиәләү.

Уйын барышы

Балалар, мин һеҙҙе күреүемә бик шатмын.

Якыныраҡ килегеҙ әле, мин һеҙҙе яратып алайым. Һеҙҙән матур куззәрегезҙе күрәйем. Һеҙҙә бер- берегеҙгә карап йылмайып алығыҙ, ирендәр менән йылмаябыҙ.

Ишек шаҡыған тауыш ишетелә.

-Балалар, безгә почтальон хат килтерҙе. Укып карайыҡ, ихтибар менән тыңлагыҙ!

Хат укыйым.

Әгәр бөтә булған максаттарҙы, каршылыкты енеп сыкһағыҙ һеҙҙе серле кумта көтә.

-Тырышабыҙмы балалар!

-Юлга сығайыҡ. Юл кағизәләрен иҫкә төшөрәйек. Мәкәлдәр әйтеп китәйек.

-“Айырылганды айыу ашар”.

-“Буленгәнде бүре ашар”.

-Юлда бергә йөрөү кәрәк.

-Дөрөҫ әйтәһегеҙ балалар.

1. Каршылык.

-Без йәшәгән республика нисек атала?

-Башкортостан.

-Башкортостан флагы ниндәй төстә?

-Күк, ак, йәшел.

-Урталағы төсөндә ниндәй сәскә һүрәтләнгән?

-Курай сәскәһе.

Әйе дәрәс, ул курай сәскәһе.

-Башкортостан гербында ниндәй батыр һүрәтләнгән?

-Салауат Юлаев- ул башкорт батыры.

Тәүге каршылыкты үттек, хәзер юлга сығайык.

2. Әзәби тукталыш.

Быт тукталышта тел һәм туған як тураһында шиғырзар һөйләргә тейешбез. Без башкорт языусылары менән танышабыз, сөнки без шиғырзар, әкиәттәр укыбыз һәм яттан һөйләргә өйрәнәбез. Безгә балалар һөйләп ишеттерерзәр.

1. Әй туған тел, әй мтаур тел

Атам-әсәмдең теле.

Доньяла күп нәмә белдем

Һин туған тел аркылы.

2. Иле барзын теле бар, теле барзың көнө бар.

3. Әсәм теле миңә сәсэн теле

Унан башка минең телем юк

Йөрәгендә рухы булмагандың

Кеше булырға ла хакы юк.

4. Без башкорттар. Ошо исем менән

Ерзә йәшәү зур бәхет!

Йәшәйебез был ерзә

Бар халыктар менән берләшеп.

5.Ерзә безгә ни кәрәк,

Атай һәм әсәй кәрәк.

Ерзә безгә ни кәрәк

Без йәшәгән өй кәрәк.

Ерзә безгә ни кәрәк,

Без йәшәгән ил кәрәк!

Афарин балалар! Беззең районда бик күренекле языусы бар, кем әйтер

-Зәйнәб Биешева!

3. Тәмлекәс тукталышы

Балалар, әйтегез әле һез ниндәй башкорт милли аштар беләһегез

-Корот, бал, бауырһак.

-Әйе, дөрөс!

Был рисыктар быуындан-быуынға күсеп килгән бик файзалы аштар.

Карағыз әле балалар! Бигерәк матур бизәктәр менән төшөрөлгән һауыт-һаба...

Был башкорт орнаменттары. Бәлки серле кумта ла бындалыр...

Безгә был тукталышта өлөштәрзәй торған һурәт йыйырға кәрәк

Кем етез, ихтибарлы икән ярышып карайык

-Орнаменты йыйып бөткәс кем дөрөс әйтер икән

Кускар—ата-бабайзар малсылык менән шөгөлләнгән.

Йөрәккә окшаған орнамент -кунаксылык белдәргә.

Дүртмөйөш, ромб-ер эшкәртеү.

Афарин һез балалар. Тырыштығыз.

4. Йәйләү тукталышы

Был тукталышта ла безгә һынаузар әзерләнгән. Карағыз әле был нисек атала (тирмәне күрһәтеү)

-Тирмә!

-Тирмә ул ата- бабаларзың күсеп йөрөтөп йәшәү йорто. Беззә һезең менән тирмә уйынын яратып уйнайбыз.

Әйзәгез күңелле ял итеп алайык.

Тирмә уйыны.

Без күңелле шат балалар,

Түнәрәккә йыйылдык

Уйнайбызза бейейбез,

Матур тирмә яһайбыз!

Юлыбыззы дауам итәйек, Ағизел йылғаһы буйлап. Ағизел-Башкортостанда ин зур йылға.

5.Тукталыш.

Без үзөбөзүң балалар баксаһына кайтып еттек, бында Остахана күргөзмөһе ойшторолған. Был әйберзәрзе без күргөзмәлә, музейза гына күрәбез. Бөтә әйберзәр зә кул менән эшләнгән. Был курсактарзы оста куллы тәрбиәсе Зимфира Абдулхай кызы кулдары менән үзә эшләгән, матур-матур күлдәк,камзул тегеп кейзергән.

Һезгә окшаймы балалар.

-Әйе

Карағыз әле таңтамал да сиккәндәр.

Ентекләп карағыз балалар, бәлки серле кумта табырһығыз.

-Мин матур сигелгән яулык таптым.

Яулык таптығызмы

Әйзәгез уйнап алайык.

Яулык һалам уйыны

-Кем беззәң көтөүсә була

Йәшерәм-йәшәрәм яулығымды

Йәшел кайын астына

Һиззәрмәйсә һалып китәм

Бер иптәшем артына.

Уйын азағында бер бала курсактар янында серле кумта табыуын белдерә.

Әй! Кумта серле кумта!- тип бергәләп кабатлағандан һуң серле кумтанан .”Сақырыу” билеты

Алабыз. “Балалар, һез талапсан, тырыш,откор!Без һеззә беренсә мәктәп музейына кунакка сақырабыз”

-Без мәктәпкә барабыз!

-Без музейза барабыз!

Азығы: Ошоноң менән беззәң сәйәхәт тамам. һезгә окшанымы сәйәхәт!

-Окшаны. Бик окшаны.

Окшағас балалар, үзөбөззә смайлик кеүек йылмайын сарабыззы тамамлайык.